

Előterjesztés

Budapest Józsefvárosi Önkormányzat
Képviselő-testülete számára

3/4

Előterjesztő: Balogh István képviselő

A képviselő-testületi ülés időpontja: 2011. november 03.

..... sz. napirend

Tárgy: Javaslát a MagdolnaStart-program Józsefváros elfogadására

A napirendet nyílt ülésen kell tárgyalni, a határozat elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges

ELŐKÉSZÍTŐ SZERVEZETI EGYSÉG: JEGYZŐI KABINET

KÉSZÍTETTE: JEGYZŐI KABINET

PÉNZÜGYI FEDEZETET IGÉNYEL/NEM IGÉNYEL, IGAZOLÁS:

*szükséges - nem
innot*

JOGI KONTROLL: *BoP*

TÖRVÉNYESSÉGI ELLENŐRZÉS:

DR. MÉSZÁR ERIKA

A JEGYZŐT HELYETTESÍTŐ ALJEGYZŐ

2011 OKT 24

Városgazdálkodási és Pénzügyi Bizottság véleményezi   x

Humánszolgáltatási Bizottság véleményezi   x

Határozati javaslat a bizottság számára:

A Városgazdálkodási és Pénzügyi Bizottság/ Humánszolgáltatási Bizottság javasolja a Képviselő-testületnek az előterjesztés megtárgyalását.

Tisztelt Képviselő-testület!

Józsefváros 11 negyede közül a társadalmi és környezeti problémákkal legjobban terhelt negyedei a Magdolna negyed és az Orczy negyed. A város rehabilitációval párhuzamban elengedhetetlen a szociális felzárkóztatás és az itt élő fiatalok felzárkóztatása, és tehetség gondozása.

A program célja, hogy az itt élő több szempontból hátrányos helyzetű és veszélyeztetett fiatalok számára nyújtson mintákat, segítséget és támogatást a felemelkedésre: a társadalomba való konfliktusmentes beilleszkedésre, a munkaerőpiacon történő sikeres belépésre, a belső hit és erő megszerzésére, a jövőben való gondolkodásra.

A program egyik fő célja, hogy kézzel fogható, a Magdolna negyedben és az Orczy negyedben közvetlenül érezhető folyamatok induljanak meg. A negyedekben lakó emberek biztos támaszra leljenek a programban, saját erőfeszítéseikhez.

ÉRKEZETT

2011 OKT 25

16⁰⁰

A célok elérésének érdekében a program 3 pillérben fogalmazza meg az eszközöket:

- I. elérési program
- II. mentor program
- III. identitáserősítés

A program szervezeti alapja az önkormányzati intézmények szakmai vezetésével létrejövő szövetség, melybe bevonásra kerülnek elkötelezett civil szervezetek, egyházak, non-profit szervezetek, segíteni akaró magán emberek.

A programban kulcsszerepet töltene be a Józsefvárosi Családsegítő és Gyermejkölési Központ. Tevékenysége révén kapcsolódó szervezet lehet többek között a Józsefvárosi Közösségi Házak Nonprofit Kft., a Kapocs Ifjúsági Önszolgáltató Szolgálat Alapítvány (székhely: 1084 Budapest, Mátyás tér 14.) (továbbiakban: Kapocs Alapítvány), a Szeretet Iskolája.

A **Kapocs Alapítvány** olyan segítő szervezet, amely elsősorban az intézményrendszeren kívül rekedt (iskolából kimaradó, kirúgott, fel nem vett, elhelyezkedni nem tudó, nem akaró, nem képes, saját családjától távolodó, családjával haragban álló, egyedül maradt, családalapítástól fény évekre levő, különféle veszélyeknek kitett, már megjárta, már nagyon megjárta stb.) vagy csupán változtatni akaró, de abban egyedül maradó fiatalokra összpontosít.

Elsősorban nyolcadik kerületi fiatalokkal foglalkoznak és próbálják őket az ellátó rendszer felé orientálni. A Kapocs Alapítvány szerepe kapcsolatfelvétel a kallódó tizenévesekkel és az ő bevonásuk saját helyzetük javításába. Szabó András ügyvezető 2011. június havi beszámolója szerint az Alapítvány körül megfordult fiatalok száma ezer körüli.

A **Szeretet Iskolája** 2006-ban jött létre azzal a céllal, hogy új típusú felnőttoktatást teremtsen Magyarországon a társadalom peremére sodródott mélyszegénységben élők számára.

Az **Országos Fejlesztéspolitikai Konceptióról szóló 96/2005. (XII. 25.) OGY határozat** 2. pontjában a fejlesztéspolitika alapelveit, 3. pontjában célokat határozott meg, melyek szerint Magyarország 2020-ra Európa legdinamikusabban fejlődő, az uniós átlagot meghaladó fejlettséggel rendelkező, a fenntartható fejlődés szempontjait is követő országai közé tartozzon, ahol ennek eredményeként a jelenleginél

- a) több a munkahely,
- b) magasabbak a jövedelmek,
- c) biztonságos, tiszta és jó minőségű a környezet,
- d) egészséges és hosszabb az élet.

Az Országos Fejlesztéspolitikai Konceptió két részből áll: „**A jövőépítés alapjai - Kiindulópontok Magyarország fejlesztéspolitikájához**” és a „**Célok és eszközök a sikeres Magyarorszáért - Magyarország fejlesztéspolitikai teendői**” című dokumentumból.

A MagdolnaStart-program elfogadása költségvetési fedezetet nem igényel a meglévő intézményhálózatra épít civilszervezetek bevonásával.

Mindezek alapján kérem a tisztelt Képviselő-testületet az alábbi határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat

A Képviselő-testület úgy dönt, hogy a „MagdolnaStart-program Józsefváros” programot elfogadja.

Felelős: polgármester

Határidő: 2011. november 03.

Budapest, 2011. október 24.

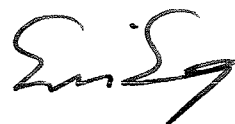

Balogh István
képviselő

Törvényességi ellenőrzés:

Dr. Mészár Erika
a jegyzőt helyettesítő aljegyző

2011 OKT 24.

MagdolnaStart-program Józsefváros

[Nem probléma, hanem kihívás]

Bevezető

Józsefváros 11 negyede közül a társadalmi és környezeti problémákkal legjobban terhelt negyedei a Magdolna negyed és az Orczy negyed. A város rehabilitációval párhuzamban elengedhetetlen a szociális felzárkóztatás és az itt élő fiatalok felzárkóztatása, és tehetség gondozása.

A program célja, hogy az itt élő több szempontból hátrányos helyzetű és veszélyeztetett fiatalok számára nyújtson mintákat, segítséget és támogatást a felemelkedésre: a társadalomba való konfliktusmentes beilleszkedésre, a munkaerőpiacon történő sikeres belépésre, a belső hit és erő megszerzésére, a jövőben való gondolkodásra.

A program egyik fő célja, hogy kézzel fogható, a Magdolna negyedben és az Orczy negyedben közvetlenül érezhető folyamatok induljanak meg. A negyedekben lakó emberek biztos támaszra leljenek a programban, saját erőfeszítéseikhez.

1. A program alapjai

A kerületi társadalmi felzárkóztatás ne legyen a megosztó politikai vita terepe, hanem a valódi igényekre, kerületi összefogásra, és szakmai megközelítésre épülő közös cselekvés legyen. A kerületben mélyszegénységben élnek olyan felnövekvő generációk, akiknek már szülei is ebben a helyzetben éltek. A szülők generációját nagyon nehéz megszólítani és kimotozni, de az igazi kitörési pontot a munkaképes korú és az iskolába járó, vagy azt éppen elhagyó korosztályok jelentik.

A felzárkóztató program nem problémaként tekint az itt élő fiatalokra, hanem kihívásként. Az önkormányzat összefogva értelmiségieket, civil szervezeteket, roma oktatással foglalkozó szakembereket szervezi meg és áll az élére annak a programnak, mely a két negyedben élő jelentős hátrányokkal küzdő rétegek, elsősorban fiatalok felemelését tűzi ki célul. Az itt élő emberek, és fiatalok számára segíteni kell megérteni, hogy ők maguk saját sorsuk kovácsai. A program elemei támogatják az olyan helyi igényekre épülő kezdeményezéseket amely képessé teszi a fiatalokat sikeres szakma megszerzésére, akár egyetemre vagy főiskolára való bejutásra.

A célok elérésének érdekében a program 3 pillérben fogalmazza meg az eszközöket

<p>Elérési program</p> <p>az itt élő embereknek és fiataloknak komoly konfliktusokkal kell szembe néznie nap mint nap, a társadalmi környezet jelentős, a kilátástalanságból és a munkanélküliségből származó problémákkal küzd, a kitörni igyekvőket ez a környezet nem támogatja törekvésében ezért a program felkarolja a programban résztvevőket, segíti a konfliktusok megoldásában való eligazodásban, életviteli segítség nyújt</p>	<p>Mentor program</p> <p>az itt élő emberek és fiatalok belső tehetségének a feltárása, a munkaerőpiacra való belépéshez szükséges képességek kialakítása, a szakmába való belépésig, illetve az egyetem, főiskola elvégzéséig, tanulás segítés, felzárkóztatás, foglalkozás orientáció, ösztöndíj program,</p>	<p>Identitáserősítés</p> <p>az itt élők számára stabil belső identitás elérésének támogatása, követhető családi és társadalmi minták felmutatása és segítség az elérésére, családi kapcsolat tartás, az ösztönző és támogató családi háttér kialakítása és fenntartása</p>
---	--	---

2. A program kapcsolódása a kerületi stratégiákhoz

A program egyik legfontosabb alapjának lehet tekinteni a Magdolna Negyed Programokat. Ezekben a programokban már megjelentek azok a társadalom felzárkóztatását szolgáló program elemek melyek tapasztalatai felhasználhatók a programba. A 2011-ben a Józsefvárosi képviselő-testület elfogadta a „Gazdasági Programot melyben rögzítésre kerültek a kerület stratégiai céljai: Családokra épülő kerületi társadalom; Vállalkozásokra építő kerületi gazdaság; Megújult, biztonságos közterületek; Fenntartható lakókörnyezet; Stabil Önkormányzat.

3. A program szervezeti keretei

A program szervezeti alapja az önkormányzati intézmények szakmai vezetésével létrejövő szövetség, melybe bevonásra kerülnek elkötelezett civil szervezetek, egyházak, non-profit szervezetek, segíteni akaró magán emberek. A program kulcs szerepet szán a JCSGYK mindennapos szakmai tevékenységének, családokkal kiépített kapcsolatainak. A programokhoz kapcsolódó szervezetek - Kesztyűgyár-JKH;

civil szervezetek; Szeretet Iskolája - jelentik a hálózat bázis csomópontjait, ahová a továbbiak kapcsolódnak.

4. A program finanszírozása

A program finanszírozását több csatornán keresztül lehet biztosítani. Az önkormányzat az intézményeinek működtetésén keresztül biztosítja a program hátterét, és támogatja a bázis szervezeteket. Emellett a program kapcsolódik az Európai Unió és nemzeti intézkedésekhez, közvetlen és pályázati forrásokban részesül. A hálózat tagjainak a forrásgyűjtési tevékenység és az elkötelezett támogatók (CSR) felkutatása, meggyőzése alapfeladata lesz.

5. A programok

6.1. Elérési program /Kapocs Alapítvány

Elérési szint

Elsősorban a veszélyeztetett fiatalok kockázati szinterein, részben a szervezet telephelyén, az Alapítvány önkéntesei saját környezetükben, kockázatos helyzetekben észreveszik a társaikat fenyegető veszélyeket. Semmiképpen nem hagyják magukra őket, hanem a Kapocsban tanultak szerint - szükség esetén - szakmai partnerek bevonásával segítenek azokra válaszokat, ha kell sürgősségi megoldásokat találni.

Szolgáltatásjellegű tevékenységek szintje

Az Alapítványhoz vagy az önkéntesekhez segítségért fordulók kérdései szakszerűen megválaszolásra kerülnek, illetőleg továbblépési lehetőségként a szervezet munkatársainak és önkénteseinek segítő tevékenysége kerül közvetlenül is felkínálásra. A szolgáltatásjellegű tevékenységek során folyamatosan igénybevitelre kerül a különféle szakmai szervezetek - szakemberek támogatása, és a konkrét segítséget jelentő szakmai kapcsolatok.

Összetett feladatok, koncentrált programok szintje

Olyan hangsúlyos kérdés-csoportokban kerülnek kialakításra, amikor a szervezet által elért és segítségre váró fiatalok felnőtté válása fokozottabb terhekkel jár, vagy amikor a fiatalok kevésbé találnak elégséges megoldási lehetőséget. Ezeket a

programokat az jellemzi, hogy a fiatalok környezetében megteremthető szakmai kapcsolatok és optimális válaszok integrálásával készülnek, továbbá hogy az adott problémák alternatíváját is feltárják. Ilyen program például a téli időszakra kialakított Sürgősségi Életvédelmi Program.

Támogató feladatok és tevékenységek szintje.

A szervezet fogadókészségének megteremtésére, továbbá a fiatalokkal kialakított kapcsolatok elmélyítésére szolgál. Az önkéntesek képzése, felkészítése, fejlesztése - olyan összetett tevékenység-együttes, amely a szervezetet felkereső fiatalok bekapcsolódásának első perceiben elkezdődik és jelenlétük, segítő feladatvállalásuk teljes ideje alatt zajlik. Mindezek a következők: személyre szabott, nondirekt és nem formális képzések, egyéni életutakat kísérő, segítő, fejlesztő feladatok, segítő tevékenységek szervezése, segítő szerepvállalás erősítése, az egyéni segítség során jelentkező konkrét problémák együttes feldolgozása.

Az önkifejezéssel kapcsolatos tevékenységek közvetlenül nem irányulnak a Kapocs látogatói által megélt problémák megoldására, hanem valóságos lehetőségek, azok számára, akik meg akarják mutatni, hogy mit tudnak, ki akarják próbálni magukat valamilyen tevékenységben, vagy alkalmat keresnek arra, hogy a véleményüket, mondanivalójukat a szűkebb és tágabb világról közölhessék. Mindennek a jegyében különféle kezdeményezéseket támogatnak, és konkrét csoportokat és feladatokat működtetnek: a hetente (a Civil Rádióban) élő adási lehetőséggel rendelkező Kapocs Ifjúságsegítő Magazin. A verses kötetek, a kézműves csoport, a Firka - Kapocs újság, a filmklub, alkalmanként kirándulások, ping-pong versenyek stb.

A Kapocs Alapítvány több lehetőséget kínál a Kapocs a célközönségének:

- ***Találkozást*** - amikor a Kapocshoz forduló fiatalok szabadon, különösebb kontroll és feltétel nélkül kialakíthatják és ápolhatják társas kapcsolataikat. (alacsony küszöb)
- ***Segítő találkozást*** - amikor, minden különösebb következmény nélkül, felszínre kerülhetnek konkrét, személyes problémák, amikor azokkal nem hagyjuk magukra a látogatókat, és amikor a jelentkező problémára azonnali választ, megoldást, vagy a megoldást jelentő konkrét továbblépéshez irányt, segítséget, információt lehet kapni.

- **Önkéntességet** - amikor a szervezetet felkereső, rendszeresen látogató fiatalok arra kapnak lehetőséget, hogy felkészítés és a szervezet segítő eszközeinek igénybevételével, saját motiváltságuk szerint, sikeresebben vehessenek részt társaik és önmaguk korosztályi problémáinak megelőzésben és megoldásában.
- **Alternatívát** - amikor a kényszerítő, veszélyekkel teli életviszonyok, kockázatokkal járó tevékenységek helyett (és mellett) a Kapocs érintett látogatói, saját maguk épülésére, mintát és biztatást kapva, szabadon változtathatnak.
- **Önkifejezési lehetőséget** - a fiatalok különféle kezdeményezéseit itt komolyan veszik, és a Kapocs meglévő eszközei segítségével támogatják őket.

6.2. Mentorálási program / Szeretet iskolája

A Szeretet iskolája vezetője Szemes Zsuzsa (A Szeretet Iskolája <http://www.parbeszed.com/main.php?folderID=2259>) tájékoztatója alapján. A program kapcsolódik Európai Uniós és nemzeti intézkedésekhez.

Alapfokú felzárkóztató képzések

Felzárkóztató oktatási program felnőtteknek és gyerekeknek, fiataloknak a 8/10. osztály elvégzésére, a Kesztyűgyár Közösségi Házban. A helyi Munkaügyi Kirendeltség vezetőinek, munkatársainak a krízisterületek lakóinak iskolai végzettségére, kompetencia készségére vonatkozó tapasztalatai teljes mértékben alátámasztják a szolgáltatás megvalósításának szükségességét. A Kirendeltség keretrendszere azonban nem teszi lehetővé, hogy a szervezet külön, speciális képzések keretében foglalkozzon az alacsony iskolai végzettségűekkel, analfabétákkal. A 8-10. osztályig tartó, felnőttek számára indított képzés tehát a Munkaügyi Kirendeltség támogatásával valósul meg. A tevékenység segítő válasz egy nyomasztó társadalmi probléma megoldására, összhangban az ország hosszú távú terveivel. Az országgyűlés megfogalmazta és elfogadta Magyarország Európai Uniós csatlakozása után azt a tervdokumentumot, amely az ország fejlesztéspolitikai céljait meghatározza 2020-ig.

E dokumentum szerint cél, hogy Magyarország 2020-ra Európa legdinamikusabban fejlődő, az uniós átlagot meghaladó fejlettséggel rendelkező, a fenntartható fejlődés szempontjait is követő országai közé tartozzon. Mindezek érdekében az Országgyűlés a következő 15 évre az alábbi átfogó célokat is meghatározta, melyek közt ott található a magyar gazdaság versenyképességének tartós növelése, a foglalkoztatás bővülése, a versenyképes tudás és műveltség növekedése, a társadalmi

összetartozás, szolidaritás és aktív állampolgári magatartás erősödése is. Mindezen célok elérését, a gazdaság fejlődését a területben is nagy mértékben gátolja a halmozottan hátrányos helyzetűek, a társadalom peremére sodródott, tartósan munkanélküliek egyre nagyobb inaktív rétege, amely főleg az iskolázatlanságából adódóan mindig „újratermeli önmagát”.

Fontos teendő e helyzet megoldása, ezen társadalmi rétegek integrálása és visszajuttatása a munkaerőpiac világába, s ezáltal a társadalom vérkeringésébe. 2005-ben országosan megszűnt a Dolgozók Esti Általános iskolai oktatás, így újrakeletkezett a felzárkóztató képzések terén. A speciális tanrenddel és időbeosztással működő tevékenység kitölti ezt az űrt, valamint hatékonyan képes a tanulókat benntartani az oktatásban, mivel rugalmasan képes alkalmazkodni a tanulók igényeihez, ezzel hozzásegítve őket a tanulás sikerélményéhez, mely megteremti a tanulás, a fejlődés iránti motiváltságot.

A tevékenység elsősorban esélyt adó, mivel az elemi műveltségbeli alapok elsajátítására, a szocializációs folyamatok, a személyiség, erkölcsi alapok, a helyes magatartásformák kialakítására, a mentális képességek célirányos fejlesztésére fókuszál. Erkölcsi neveléssel összekötött tanulási élményt nyújt az érintetteknek és családjuknak. Az alkalmazásra kerülő módszertan néhány alkalmazott irányelve, eleme: személyes törődés; törekvés az erénnyel párosuló tudásra; nyitottság a fejlődésre; bátorítás az önismeretre; különböző kultúrák és embertársaink megismerése, elfogadása; tudatos önnevelés; nevelés a felelősségtudatos polgári viselkedésre.

Az oktatók egyetemi vagy főiskolai végzettséggel rendelkező szakemberek. A felzárkóztató jellegű oktatási modell tervezett képzési ideje kb. 800 óra a következő struktúrában: 450 óra a NAT által kötelezően előírt tantárgyakra; 350 óra az új alternatív tárgyakra.

Az alapelemek eredményes elsajátításához az előző tapasztalatok alapján - nemcsak a valóban analfabéták esetében, hanem a több osztállyal rendelkezők, vagy a már 8 osztályos általános iskolai végzettségűekkel rendelkezők esetében is - szükséges a majd 450 óra, s ha ez még mindig kevés, akkor még mindig ott van a rendelkezésre álló több, mint 300 óra. Főleg a program ideje alatt, a felnőttkorban kiderülő úgynevezett tanulásban akadályozottak, diszgráfia, diszlexia, discalculia esetében.

A program EU-s követelményeknek megfelelő kiegészítő tantárgyai nem csak lexikális, hanem életszerű, a mindennapokban biztosan eligazodó és helytálló gyakorlati tudásanyagot nyújtanak a tanulók számára, erősítve így a mindennapokban történő sikeres boldoguláshoz szükséges alapkompenciákat. A kiegészítő tárgyak az alábbiak:

Mentálhigiénia: önismeret, önismeret fejlesztése, egymásra figyelés, komplex személyiségfejlesztés, lelki vezetés, kommunikáció, problémamegoldó képesség, és konfliktuskezelés. Ez az óra, a programunk a szerves része. Ez a jezsuita atya cigánypasztorációs munkája, amely az érintetteknek, és azok egész családjának gyakorlati lelki vezetéset és erkölcsi útmutatást ad az élet minden területére.

Magatartáskultúra: A megfelelő viselkedési minták elsajátítása és állandó gyakorlata a mindennapokban.

Állampolgári ismeretek: A mindenkit egyformán érintő jogaink és kötelezettségeink ismerete, és alkalmazása a mindennapokban.

Nyomtatványok kitöltése: Fontos megtanulni, és begyakorolni, hogy miként kell kitölteni a hivatalokban lévő formanyomtatványokat.

EU-s önéletrajz írása: Ugyanilyen fontossággal bír egy helyesen megfogalmazott és formailag is modern önéletrajz írása, amely később a munkahely keresés elengedhetetlen kelléke lesz.

Bűnmegelőzés, áldozattá váló válás, drogmegelőzés: Figyelemfelhívás az életünkben leselkedő veszélyekre, ismertetése által az elkerülésük.

Munkaerőpiaci-ismeretek: Mit kell tudni a munkanélküliek ellátásáról. Miért fontos a munkanélküliek regisztrációja? Ki jogosult munkanélküli segélyre? Miért hátrányos a fekete munka hosszú távra? A munkaszerződés alakja, és kötelező tartalma. Mit írjunk alá a szerződésnél és mit nem? Mit kell tudni a járulékokról? Egészségügyi, Társadalombiztosítás, nyugdíj.

Egészségvédelem: az egészségmegőrzéséhez, a szűrővizsgálatok fontosságra hívta fel a figyelmet, valamint a betegségek kialakulása, megelőzése, vírus és baktériumok okozta fertőzések és megelőzésük. Ugyanígy a téma a szexuális felvilágosítás és a családtervezés is.

Elsősegélynyújtó tanfolyam: Az alapvető életet mentő ismereteken túl, különböző kötözési módok begyakorlása, a vérzések fajtáinak felismerése, törések, ficamok stb.

Így az elsősegélynyújtói tanfolyam olyan alapokat ad, amellyel biztonságban érzik magukat a mindennapokban. Mindezek az órák hozzájárulnak ahhoz, hogy a programunk résztvevői kellőképpen tájékozottak legyenek, és ne váljanak kiszolgáltatottakká, hanem sorsukat tevékenyen átformálóká

Romológia: roma és nem roma résztvevők számára is a társadalmi kohézió erősítése céljából

Amennyiben a képzés során a résztvevők sikeresen befejezik az iskolai tanulmányaikat, akkor erről végbizonyítványt kapnak.

A bizonyítvány mellett olyan viselkedési mintákat sajátítanak el, melyek nagyban elősegítik a jövőbeni munkahelyi beilleszkedést, felkészülnek a tartós munkavégzésre. Várható eredmény, hogy a gyermekek helyzete a családban pozitív módon megváltozik, úgymint az óvodai és iskolai integrálásuk már a család igényévé válik, és nem kell „kívülről” rájuk erőltetni. Az egészségmegőrző tantárgyaknak köszönhetően, fontossá és érthetővé válik a korai rákszűrések egészségmegőrző szerepe. A személyiségfejlesztés során az érintettek reális önkép kialakulása az új helyzetekhez és személyekhez igazodó pozitív viselkedés és gondolkodási mód.